

N:o 77.

Af herr **Bergström m. fl.**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående den s. k. inlandsbanan.

I inlandsbanefrågan har Kungl. Maj:t i proposition n:o 162 föreslagit Riksdagen:

»dels att för verkställande af ytterligare undersökningar angående inlandsbanan på extra stat för 1908 bevilja 83,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 af tillgängliga medel utanordna hela detta belopp,

dels ock att, under förbehåll att uti statsrådsprotokollet angifna villkor om kostnadsfri upplåtelse af mark m. m. iakttagas, besluta anläggning af statsbana från Östersund till Ströms vattudal (Ulriksfors) jämte bispår från Ulriksfors till Strömsund för en beräknad kostnad af 10,900,000 kronor samt häraf för år 1908 anvisa 2,000,000 kronor att utgå från riksgäldskontoret, med rätt för Kungl. Maj:t att under 1907 låta utaf detta belopp förskottsvis af tillgängliga medel utanordna 500,000 kronor.»

I sitt anförande till statsrådsprotokollet (sid. 103 och 104) yttrar föredragande departementschefen följande:

»Ehuru, såsom ofvan framhållits, ännu åtskilliga omfattande undersökningar rörande inlandsbanan återstå, synas mig likväl utredningarna i ett afseende hafva hunnit så långt, att ett förslag till banbyggnad kan framläggas, nämligen i fråga om en linje mellan Östersund och Ströms vattudal, angående hvilken järnvägsstyrelsen jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 22 mars 1907 inkommit med definitivt förslag jämte kostnadsberäkning.»

I den här uttalade meningen äro vi icke eniga med herr departementschefen. Då det gäller ett så storslaget företag som den ifrågasatta järnvägen, hvilken skulle komma att sträcka sig från Gellivarebanan genom hela det inre Norrland och västra Sverige till bohuslänska kusten och kosta inemot 150 miljoner kronor, är det enligt vår mening en bjudande plikt för Riksdagen att icke fatta beslut rörande byggande af *någon* del af banan, denna må i och för sig synas aldrig så önskvärd, förrän till Riksdagens pröfning föreligger en *fullständig plan för hela byggnadsföretaget*. Och detta i den meningen, att planen omfattar icke allenast banans riktning inom de olika landsdelarne, kostnaderna för dess byggande och beräkningar öfver trafikmöjligheterna, utan äfven förslag till *den ordning, i hvilken banans särskilda delar böra byggas* med hänsyn till de olika kraf som ställas på densamma. Ett beslut nu att påbörja byggandet af banan, innan det hela blifvit fullständigt undersökt, skulle kunna visa sig vara förhastadt och i alla händelser binda handlingsfriheten hos den Riksdag, som får att pröfva och fatta beslut om den stora frågan i öfrigt.

De undersökningar och utredningar, som återstå, böra kunna utföras under innevarande år, så att redan till nästa års Riksdag kan framläggas kungl. proposition med förslag och plan till banans byggande i hela dess längd. Det gäller alltså endast ett års uppskof, hvilket med hänsyn till frågans stora vikt måste anses vara en ringa olägenhet.

Förslaget om inlandsbanan är en fråga af utomordentlig betydelse icke allenast för de orter den närmast komme att beröra, utan för hela landet. *Den är i ordets bästa betydelse en nationell fråga*. Dess lyckliga lösning betyder ökad försvarskraft, betyder lif och utveckling för vida delar af vårt land, hvilka hittills på grund af bristande kommunikationer legat halfslumrande och urståndssatta att göra sina ofta rika naturtillgångar fullt gällande, betyder så godt som eröfning af nya landsdelar och dessas fasta bindande till det öfriga fosterlandet.

En fråga af sådan vikt och betydelse måste vi fordra att få behandla under sådana betingelser, att vi helt kunna bedöma och öfverskåda hvad vi besluta. Den kungl. propositionen ger oss ej tillfälle härtill, hvarför vi vördsamt yrka,

att Riksdagen måtte bifalla hvad Kungl. Maj:t föreslagit i proposition n:o 162 beträffande anslag för ytterligare undersökningar angående inlandsbanan, men däremot på anförda skäl förklara sig icke för närva-

rande kunna bifalla hvad Kungl. Maj:t i samma proposition föreslagit beträffande anslag till påbörjande af en statsbana från Östersund till Ströms vattudal.

Stockholm den 27 april 1907.

Alb. Bergström.

Carl Nyström.

G. Benedicks.

Carl Klingspor.

E. D. Heüman.

C. Wennberg.

Gottfr. Olsén.

T. Säve.

L. Åkerhielm.

Rich. Åkerman.

Alexis Hammarström.
